

der vil kunne enes om, at dette er for lidt, og at man vil gøre det muligt, at der kan vælges flere Suppleanter. Hvis dette sker, maa ogsaa de tilsvarende Regler i Valglovsforslaget ændres, og paa et Punkt vil det være saa meget simplere, som § 61, saa vidt jeg kan forstaa den, allerede i sin nuværende Form i Grunden forudsætter, at Valgmandsforsamlingerne har Adgang til at vælge flere Suppleanter. Den samme Regel skulde naturligvis gælde, naar de 54 Medlemmer vælger de 12. Det er klart, at enhver Foretagelse af Suppleringsvalg vil bryde Forholdstalsvalgets Princip. Der er naturligvis ikke saa store Vanskeligheder, naar det gælder Valg af sidstnævnte Art; men ellers vil jo enhver Supplering i Fremtiden kræve et ganske uhyre Maskineri sat i Bevægelse, hvis Valget ikke netop skal foregaa paa Bornholm eller i København. Skal man have Suppleringsvalg i en af de store Kredse, vil det volde meget store Vanskeligheder; man har derfor ogsaa aabnet en Mulighed for, at et saadant Suppleringsvalg til Landstinget kunde undgaaes. Men hvis man aabner denne Mulighed, maa man ogsaa gøre Nødvendigheden af Suppleringsvalg saa sjælden som paa nogen Maade muligt.

Noget lignende gælder med Hensyn til de Regler, der skal følges, hvor en Landstingsmands Valg erklæres for ugyldigt, eller hans Valg af en eller anden Grund bortfalder, før Landstinget har taget Standpunkt dertil. Hvis det drejer sig om en enkelt, synes jeg ogsaa, man uden Vanskelighed maatte kunne lade Suppleanten træde ind. Hvis derimod f. Eks. alle Jyllands Landstingsmænd kasseres paa een Gang paa Grund af Fejl ved selve Valgsystemet, maa man naturligvis have et nyt Valg; men jeg er rigtignok bange for, at det vil blive meget svært nogen Sinde at faa kasseret saa mange Landstingsmænd paa een Gang, saa der er ikke saa stor Grund til at interessere sig for de herom givne Regler.

Der staar i § 52, at „ingen af de kommunale Raad til en Sendemand eller Valgmand givne Instruks eller af ham indgaaet Forpligtelse, Valget vedkommende, har nogen som helst Gyldighed“. Det er en Slags Overførelse af en noget lignende Grundlovsparagraf. Jeg er ikke overbevist om, at det er saa forfærdelig nyttigt at sætte den ind her. Den vil jo undertiden blive oversat saaledes ude i Befolkningen, at ingen Løfter har nogen Betydning. Bestemmelsen er lidt ubekvem, og jeg kan ikke rigtig se, den har nogen praktisk Værdi.

Jeg synes, det var lige saa rart, om vi kunde stryge den; men det er jo en Bagatel.

Jeg vender mig dernæst til Spørgsmaalet om Folketingsvalgene og maa da rigtignok ligesom den ærede Ordfører for Socialdemokratiet udtale nogen Forbavelse over den meget kølige Maade, hvorpaa den ærede Ordfører for Regeringspartiet tog paa Forslaget. Dette var jo oprindeligt stillet som et rent midlertidigt Forslag, tænkt virkende i een eller højst to Valgperioder. Saaledes som det var formet i 1909, skulde der kun foregaa Forandring i 35 Kredse, hvoraf de 17 hørte til Storkøbenhavn; det var altsaa forholdsvis faa Kredse ude i Landet, der i det hele taget berørtes af Forandringen. Nu er man Skridt for Skridt gaaet videre og har forandret flere Kredse, og i Øjeblikket er vi naaede til, hvis en Optælling, jeg har foretaget, er rigtig, at 58 af 114 Kredse skulde undergaa Forandring, og det aabenbart af en mere varig Karakter, idet Lovforslaget knyttes til et samlet Grundlovsforslag. Naar dette er Tilfældet, burde man vist overveje, om det ikke var rigtigt at udjævne nogen Ulighed, der endnu er tilbage. Der er jo efter Lovforslaget ikke helt smaa Spring mellem de største og de mindste Kredse. Hvis vi f. Eks. tager Frøstrup-Kredsen med 13,389 Indbyggere og 2,427 Vælgere, kan vi overfor den stille f. Eks. Nakskov-Kredsen med 26,996 Indbyggere og 4,745 Vælgere, og saa er Forholdet oven i Købet det, at Frøstrup-Kredsens Indbyggerantal ikke vokser eller i alt Fald vokser meget langsomt, medens Nakskov-Kredsens vokser meget hurtigt. Undersøger man Forholdene i de enkelte Amter og beregner Valgkredsens gennemsnitlige Indbyggertal, finder man f. Eks. i Præstø Amt omtrent 18,000 Indbyggere pr. Valgkreds, medens man i Maribo Amt faar over 23,000. Disse Forskelligheder faar jo ringe Betydning, hvis vi enes om at tilføje en Række supplerende Mandater, som virkelig skaber Betingelser for en Fordeling af Mandaternes Tal her i Tinget i Forhold til Stemmetallet ude i Landet. Men hvis man ikke gør det, vil der sikkert være Grund til at undersøge, om man ikke adskillige Steder kan komme en rimelig Valgkredsordning noget nærmere, end det er lykkedes Lovforslaget, og det saa meget mere, som fremtidige Ændringer meget vanskeliggøres ved Grundlovsforslagets Regel om, at vi ikke maa naa op over 132 Kredse. Fastsætter man nu 129 Kredse og kun har 3 at spille med, vil det i Fremtiden ikke blive helt let at faa foretaget